

Földsúroló!

Minden úgy történt, ahogy a nagy könyvben meg volt írva. Mármost a Meteor csillogászati évkönyv 2013-as kötetének 33-34. oldalán. Mert hogy a 2012 DA14 jelzésű kisbolygó február 15-i „földsúrolásáról” – hála annak, hogy időben felfedezték a betolakodót – már az évkönyvben is részletes tájékoztatást tudtunk adni. A nagy nap közeledtével aztán fokozódtak az izgalmak az MCSE gyors reagálás listáján, a Leonidákon. Sárnecky Krisztián egy sor hazai észlelőhelyre megadta a 2012 DA14 koordinátáit, tekintettel arra, hogy még az országhatáron belül észlelve is jelentős volt a kisbolygó parallaxisa – elvégre még a geostacionárius műholdaknál is közelebb merészkedett ez a 20x40 m-es sziklatömb. Mindenki azt találhatta, hogyan, miként lehetne észlelni a gyors mozgású égitestet, a fő találgatásokra azonban leginkább az elkeserítően alakuló időjárás adott okot.

A tartósan borult időben reménytelennek tűnt a földsúroló hazai észlelése, még a magasabb hegycsúcsok se jelentettek menedéket. Csak a keleti végekről jelentettek időnként felszakadozó felhőzetet, de abban se volt sok köszönet. Vágyakozva pislogtunk a www.sat24.com műholdképeire, melyeken jól láthatóan napok óta stabilan tartotta magát egy derült sáv az Adria térségében. A felhőtenger a parti hegyvonulatig tartott, majd mintha elválták volna, a kék Adria felhőtlen, kék égboltja következett – ahogyan az az Adriához illik. Különösen markáns volt a különbség a Velebit esetében, a műholdképeken jól láttuk, hogy a tengerből majd' 1800 méterre felszökkenő hegylánc mintha természetes falként parancsolna megálljt a felhőzetnek. Ott a helyünk, a fal túlsó oldalán!

Február 15-én reggeli gyors körkérdésekre Sárnecky Krisztián azonnal válaszolt: „Menjünk! Igen! Yes!”, a Balatonnál pedig még Kocsis Antal csatlakozott hozzánk. A délutáni csúcsgyalog stressze mindazonal-

tal eltörpült amellett, hogy a reggeli oroszországi tűzgömb miatt azonnal megszólaltak a telefonok, se csomagolni, se felkészülni nem tudtunk rendesen. Nyilatkozni és nyilatkozni kellett a különféle médiumoknak. Még útközben is – Sárnecky Krisztián igazán derekasan állta a sarat.

Kevéssel 8 óra után bukkantunk ki a Sveti Rok alagútból – Kocsis Anti rögtön felkiáltott, amint meglátta a Hold sarlóját. Szép derült idő fogadott minket a Velebit túlsó oldalán! Hamarosan egy falu széli földútra kanyarodtunk, kineveztük észlelőhelynek, összeraktuk a magunkkal hozott műszereket, és megkezdődött a vadászat. Krisztián vette észre a lassan mozgó fénypontot 21:02-kor egy 20x60-as Tento-binokulárral, majd mi is „rárontottunk” arra az égrészre, és örömmel nyugtáztuk: igen, megérkezett a 2012 DA14! Anti fotózni kezdett egy ősrégi 300-as teleobjektívvel, és mindjárt az első képen ott volt a kisbolygó nyoma. A csillagok így húztak csíkot, a 2012 DA14 meg amúgy, ráadásul sokkal hosszabb is volt a csíkja, mint a csillagnyomok. Hát ember nem örült még úgy csíkhúzos felvételnek, mint mi ott, Jovíci határában, az illegális sittelerek helyen! (Merthogy másnap, napvilágnál kiderült, hogy nem éppen paradicsomi észlelőhelyet sikerült keríteni az esti sietségben.)

Órákon át követtük a halványuló és lassuló mozgású kisbolygót, rengeteg felvétel készült a mozgó pontról. Hosszan követtem a 200/1000-es Dobsonnal, szerettem volna fényváltozást látni, de aztán inkább arra jutottam, hogy nemigen változik, legalább is a gyors forgás következtében nem. Hogy miért nem, az majd kiderül áprilisi számunkból, melyben hosszabban foglalkozunk a 2012 DA14-ről érkezett hazai észlelésekkel – mert hogy nem csak mi jartunk sikerrel. Addig is búcsúozom Kocsis Antal csatakiáltásával: „észlelésre fel”!

Mizser Attila